

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.
Se prenumerează și la poste și la librării.
Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

ÎN PEAJMA ÎNALTEI VISITE.

Monarchul nostru în București.

Astăzi capitala României este în cel mai splendid colorit de sărbătoare, pentru a primi pe cel mai înalt oaspe care a vizitat cândva regatul român.

Acest înalt oaspe al României este Monarchul nostru, Maiestatea Sa Împăratul-Rege Francisc Iosif.

După-ce a inaugurat cu solemnitate deschiderea Porților-de-fer, deschiderea drumului spre Orient, Maiestatea Sa este cel dintâiu, care și vizitează Orientul, și drept țintă a visitei sale și-a ales tocmai România, cel mai consolidat și mai puternic stat dintre micile state din Orient.

Opera păcii este lucrarea tehnică din sinul Dunării și opera păcii intenționează a o servi și visita pe care Maiestate Sa o face azi în regatul Român.

Dela prima știre despre aceasta vizită ne-am exprimat bucuria sinceră, ce ne-a deșteptat și mai mult, când știam că pe-această și mai, bucurie am simți, — dacă starea faptică a impregiurării, în care ne găsim, nu ar apăsa așa de grozav asupra noastră, — dacă faptele așa expresive de dureroase, ce se petrec în imediata noastră apropiere, nu ar îneca în noi ori-ce simțire pentru evenimentele mari din deapărtare, ce ni-se dau, chiar în preajma acestui eveniment îmbucurător, din partea guvernului Maiestății Sale nu ne-ar amări așa grozav.

E o stranie și fatală — dacă nu intenționată — coincidență a faptelor așa de deosebite, așa de contrare, ce se petrec astăzi dincolo și dincoace de Carpați.

Dincolo pompă și strălucire, semne ale însuflețirii unui popor întreg pentru înaltul său Oaspe.

Dincoace, fratele de sânge al aceluiași popor geme de durere, lovit, prigonit și întemnițat de un guvern tiran.

Și guvernul acesta se zice, că e guvernul Maiestății Sale, al Monarchului nostru, al înaltului Oaspe al fraților nostri — și că se bucură de încrederea Sa.

Nu ne putem ascunde bucuria de faptul, că Monarchul nostru vizitează pe Regele fraților nostri, că recunoaște astfel importanța lor ca stat și putere hotărâtoare în Orient, că cultivă legături de amicitie cu Suveranul regatului român, că pregătește buna înțelegere între acest mândru regat și Monarchia noastră, dar nu ne putem ascunde nici durerea grozavă, ce un factor a acestei Monarchii, guvernul maghiar, provoacă în noi prin prigonirile sale brutale, prin lovirea și umilirea noastră, a poporului Român din Transilvania și Ungaria, împedecând și frustrând intențiunile Maiestății Sale, turburând relațiunile de amicitie și prietenie a Monarchiei noastre cu regatul vecin al fraților nostri.

Vorbim din plinul inimii și inima noastră e plină de amar, de durere și virșește în contra noastră.

Dar' se nu vorbim noi, — vorbească faptele, — cari sunt ironia momentului actual...

Pentru „Manifest“.

Întemnițarea dlui Dr. Mihali.

Din Dej ni-se vestește, că dl. Dr. Teodor Mihali este întemnițat pentru iscălirea Manifestului încă de Mercuria trecută.

Noi știm, că Dr. Mihali, numai mai târziu își va începe pedeapsa, dar, așa se vede, că autoritățile s-au îngrijit, ca și dînsul în temniță să mediteze asupra însemnătății politice a visitei Maiestății Sale, care l-a grațiat, acum un an, și l-a scăpat din temnițele Vajului.

Dr. Rațiu în temniță.

Domnul Dr. Ioan Rațiu împlinește astăzi 4 zile, adevărat deplin din pedeapsa pentru Manifest. Dl. Dr. Rațiu este dealtcum deplin sănătos și se ocupă neconștient. Zilnic este cercetat de membrii familiei sale, de amicii cunoscuți și poliției. Visitele sînt permise din partea poliției ori-și-cui. Ieri însă s'a întemnițat un cas de opreliște... Erau patru fete, maierele din Sibiu, cari voiau se facă o vizită dlui Dr. Rațiu în temniță. Un gardist le-a oprit la intrare în curtea poliției, împoșcându-le cu vorbe, că: „ce căutați voi? — ce aveți voi cu Dr. Rațiu? — ce vă bateți voi capul pentru politică?” — și le-a respins.

Curăgioasele fete, cari voiau cu ori-ce preț să vadă pe Dr. Rațiu în temniță, nu s'au îndestulat cu atîta. S'au dus la căpitanul poliției, dl. Simoniș, acasă și l'au cerut voe, ca să vadă pe Dr. Rațiu în temniță. Domnul Simoniș le-a dat un bilet de permisiune. El a venit de nou la poliție, au astupat gardistului gura cu biletul dlui căpitan și au intrat la Dr. Rațiu, care frește a fost surprins de această vizită. Una dintre fete a agrăit pe Dr. Rațiu prin cuvinte frumoase, spunînd, că și-au ținut de datorie, ca să-l cerceteze în temniță ca pe un părinte, care suferă pentru toți Români...

Dr. Rațiu a mulțumit însușițelor fete pentru această dovadă de iubire de neam, care îi face mângăiere.

Protest.

Informată despre ultimele acte ale guvernului maghiar secșune „Ligei” din Bruxelles, ne trimite următorul protest.

Bruxelles, 28 Septembrie n.

Protestăm contra nouelor acte de violență a ocărmurătorilor și salutăm cu respect și iubire pe Români întemnițați.

În numele secșunii din Bruxelles a „Ligei”:
I. N. Roman,
president.

PROCESUL „TRIBUNEI“.

— Al 23-lea. —

Actul de acuză.

Etă cum își întemeiază procuratura din Cluj acuză în procesul ce se va pertracta mâine:

„În anul 66 dela 6 Aprilie 1896 (după călindarul vechiu 22 Martie) al ziarului politic social, care apare în Sibiu sub numele „Tribuna” și formează proprietatea comitetului național român disolvat, a apărut în fruntea foii sub titlul Biserica și Școala o publicațiune neprovăzută cu subscriere, care la introducerea înaintea de toate declară, că partidul și comitetul național e în deplin acord cu privire la poziția ce e de a se lua în față mileniului, dar pentru manifestarea împunătoare a aceluia se renarcă o mare greutate în scurțimea timpului, apoi continuă:

„Dar, afară de partid și comitetul seu avem și alte corporațiuni românești, care au fost totdeauna la înălțimea datoriei lor și care astăzi sînt chemate a-și face aceeași datorie și față de mileniu.”

„Înțelegem mai ales biserica și școala”.
Apoi se reprivir istorice asupra marilor reșopăși ai bisericeii și preamărind preo-

țimea, care formează coloanele acțiunii lor naționale, pentru-că „el (preotul) mângăie poporul în suferință și îl îmbărbătează să stăruiască în lupta ce i-s'a declarat de cătră dușmanul seu de moarte”.

„Tot așa școala...”

„Alături cu partidul național și comitetul seu, biserica și școala română trebuie să-și facă datoria față de mileniu.”

După permiterea acestora aduce la cunoștința cetitorilor sei, că guvernul maghiar a dat provocare oficiosa cătră conducătorii bisericeii și școlarelor pentru a sărbători mileniul după formalitățile prescise, și continuă astfel:

„În toate bisericile române să se officieze în aceeași zi un serviciu divin pentru acest eveniment de importanță capitală pentru capitală și jidani din Budapesta; ear în școlile noastre de unde căntecul noastre naționale românești au fost alcătuite, să se cânte, la pruncă, de cătră copiii nostri, căntecul național maghiar, întru preamărirea prigonitorilor nostri.”

„Astă-i într'adevăr prea mult!”

În părțile ce urmează articolul cantă se motiveze, ca Români, pe cari maghiarii i-au exploatat și umilit'arumpe nici o cauză de a cănta și a se veselii; apoi erumpe în mîngăiere și exclamă:

„Azi e rîndul lor”.

„Va veni și rîndul nostru să ne bucurăm și să sărbăm, — rîndul nostru va fi altădată. Ziua de azi are și ziua de mâine!”

În sfîrșit cu o alusiune clară, provoacă la neascultare fățișe pe preoții și învățătorii, ca să nu participe la slujbele millenare și la sărbările școlare, ci să aștepte, ca preoții lor să fie îmbrăcați prin forță brachială în hainele lor bisericești și ca copiii să se înfățeșeze între batoanele pandurilor la sărbări — și încheie astfel:

„Ne-au putut opri, ca noi să ne sărbăm cu rugăciuni și cu slujbe bisericești zilele noastre naționale. Ne-au și oprit; că pandurii și cu gendarmii au fost scoși dela altarul Domnului preoții nostri, și cu forța au fost alungați credincioși din biserica lor”.

„Astă au făcut-o, căci au putut-o face”.

„Dar” a ne duce cu forța la bisericee, a ne săi preotul să se îmbrace cu vestimintele sînte și să preamărească cu căntări dumnezeiești un fapt străin de noi, de neamul și biserica noastră, aceasta nu o pot face nici ei”.

„Ne-au putut opri, — dar' nu ne pot silii — să ne rugăm”.

După-ce în arucol expresiunile amintite de mai mult-ori și pe față agită la ură în contra națiunii maghiare, și după-ce publicarea aceluia prin presă cu neglijerea grijei și atențiunei convenite, constitue delictul contra §-ului 34 din procedura de presă: — la timpul seu am făcut arătare la on. tribunal, că juriu de presă.

(Spune apoi, că în urma cercetării, deși s'a făcut perchișite domiciliară autorul nu s'a putut erua, dar' Andreu Balteș a recunoscut, că el a fost pe timpul acela redactor responsabil, ear' Iosif Marshall, că el a fost editorul, apoi citănd §-ii competenței zice:)

„În urma tuturor acestora în înțelesul procedurii de presă care la noi mai e încă în vigoare, (procedura de pe timpul absolutismului. Red. „Trib.”) ridie prin această acuză contra lui Andreu Balteș pentru delictul agitației circumserisă în p. 2 al §-ului 172 din codicele penal, în contra lui Iosif Marshall ca proprietar editor al ziarului, pentru delictul de presă circumseris în §-ul 34 al procedurii de presă, delict care se pedepsește conform §-ului 38 al aceluiași procedurii” etc.

Actul de acuză e datat dela 18 Iulie 1896, și are numărul oficios 3175.

Procesele din Alba-Iulia.

— Dela corespondentul nostru. —

Alba-Iulia, 26 Septembrie n.

Procesele pentru pretinse „agitațiuni” sînt în curgere în toată țeara. Nu este săptămână, în care cățiva Români să nu fie trași înaintea barei judecătorești, de unde, fără excepțiune, es încărcăți cu pedepse de ani de zile. Să pare, că sîntem în stare de asediu, că sîntem în ajunul unei revoluții, că pe pământul Ardealului trăiesc mii de conspiratori — și cu toate că din aceste nimic nu este, condamnările și întemnițările urmează cu un adevărat furor hunnicus.

În timpul din urmă între judecătoria ungurești excelează cu deosebire tribunalul din Alba-Iulia, atît prin mulțimea proceselor, ce se întentează de procurorul de aici, Csik, cît și prin tractările și condamnările aspre și pertractarea ușuratică a proceselor din partea tribunalului.

Astfel s'au pertractat în 24 Septembrie n. și cele două procese de „agitație”, despre cari ați publicat un scart raport în nr. ultim al „Tribunei”. Notele caracteristice, cari au ilustrat pertractările proceselor anterioare și cari din us au devenit aici lege, s'au observat și la procesele de Joi. Cele două sunt:

Gendarmii au fost denunțatorii, ei acuzatorii și tot ei martorii, ale căror fasiuni decid. Celelalte fasiuni s'au nu numără nimic, sau au fost alinați puși de acuzăți nu sînt de loc citați spre ascultare.

Pertractărilor de fapt li-se detrage publicitatea, căci din public numai aceia pot asista — ca prin excepție — cari intră în sala înaintea de începerea pertractărilor; mai târziu nu e admis nimenea în sală, la poranca expresă a presidentului tribunalului, pe pretext, că conturbă liniștea, ceea-ce nici-odată nu s'a constat. În modul acesta s'întemplant, că la pertractări aici nu există public românească, nici un fi de fapt. La procesele de Joi n'au putut fi de admis. Ca acuzătorii decât doi români, cari în decursul pertractării au fost amenințați în mod brusc, că vor fi dați sfăra.

Tribunalul, și în special președintele Korbuly Lukács, nu știe românește, dar' cu toate aceste nu se aplică translator, deși tribunalul are translator oficial pentru limba română.

Procesul I.

În modul acesta se scot de vinovați și cei nevinovați; în modul acesta s'a întemplant, că la pertractarea de Joi, cei doi țărani Ilie Crăciun al lui Nicolae și Mănișu Ioan Mănișan, au fost pedepșiți cu un an închisoare, fără ca ei să știe apriat pentru-ce.

Gendarmii au fasonat, că acuzății au zis cătră oameni, că dela anul nou încolo Ardealul să va alătura la România, că spre acest scop vor merge toți „cu mie cu mare” și că în special Mănișan, care ca oier a fost în Turcia, a spus oamenilor, că nici în Turcia nu sînt legi de căsătorie, ca la noi etc.

La aceste acuzății au reflectat, că ei au zis, fiind că au auzit dela alții, că dela anul nou încolo să vor vinde buturi mai bune, ca cele jidovești de acum; că au zis să meargă „cu mie cu mare”, dar' a fost vorba de alegerea de membrii la congregațiunea comitatului, alegere, care s'a ținut a doua zi în Vingard, apoi aceea e adevărat, că în Turcia nu este căsătorie civilă, ca la noi etc.

Pe care parte e adevărul, din fasiunile martorilor nu s'a putut constata pe deplin, dar' au fost eruzate fasiunile gendarmilor, cu toate că apărătorul R. Patîța a arătat conștrazicerile în mărturisirile lor și a constat, că ei ascultănd, ca spioni, la fereastra închisă, au putut auzi bine cele-ce s'au vorbit în odaie.

Procesul II.

Procesul al doilea a fost o copie a procesului lui Pecurar și Făgărășan din Tiuri, cu deosebirea, că aici martorii acuzăților au fost

de loc locuți în — dar. Au stat deci față în față acuzății și — doi gendarmi și un părăcâlab. Acusații toți trei au mărturisit, că gendarmii la venirea lor în Ciufud au fost beți. Această mărturisire a scos din sărite pe procuror, dar' gendarmii s'au apărut cu aceea, că lor, cînd sînt beți nule este permis a face serviciu. Aceasta va fi pe — hărtie, dar' tribunalul a susținut, că acuzății nu pot prova afirmarea lor, deși ei s'au provocat la martorii, cari au fost de față și cari sînt: Nicolae Rus, Nicolae Bercar, Emense Spălăcescu, Ioan Tușean etc., cari însă n'au fost ascultați.

Dintre gendarmi, doi nu știu românește, astfel ei au susținut, că numai unul, care e Român, au auzit cîntîndu-se „Deșteaptă-te Române” și acela imediat a spus și celoralta! Și totuși ei au fost toți admiși la jurământ. La cererea acuzăților, gendarmul Român a recitat două rînduri din imnul național; eată cum:

Deșteaptă-te Române din cloșul cel de moarte.

De care te sculară Horia, Cloșca și Crișan...

Halal de martorii!!

Procurorul în vorbirea de acuză a zis, că trebuie să ne transpunem în timpul agitat de când cu procesul Memorandului, cănd România numai pentru aceea a înțemeiat coruri bisericești, ca să agiteze și se aștețe poporul; a adus apoi în legătură cauza aceasta, cu procesul din Tiuri, a atras atențiunea tribunalului asupra (înțutului periculos: giurul Blajului și a susținut, ca dovedite, fasiunile gendarmilor, că s'a cîntat în școală „Deșteaptă-te Române” etc. cerînd pedeșirea acuzăților.

Sentața e cunoscută. Cei trei acuzăți: Ioan Morariu, preot, Cruciian Simu, învățător și Ioan Simu, teolog, au fost condamnați în total la 3 ani temniță, la 600 florini amendă și spese procesuale.

Vorbirea de apărare.

Pledoarul de apărare al dlui avocat Patîța, a fost cam următorul:

Mai întăiu de toate declar, că cauza chemată nu e scrutată pe deplin și nefind chemăți la această pertractare finală, martorii înștiințați din partea clienților mei, adevărata stare a lucrului nu s'a putut statori, prin urmare afacerea prezentă nu este încă aptă pentru a fi decisă prin sentență, căci aceasta numai unilaterală poate să fie. Văzînd însă că cererile mele pentru întregirea cercetării nu mi-s'a dat loc, cu rezervele de mai sus, nu-mi-din precauțiune mă află îndemnat a mă demite la vorbirea de apărare.

Clienții mei sînt acuzăți pentru delictul de agitație comisă prin cîntarea lui Poescu: „Deșteaptă-te Române” și „doina lui Lucașiu”. Acusa se bazează pe fasiunile gendarmilor.

Clienții mei neagă apodictice adevărul acestei acuze, susținînd novinovăția lor.

Din partea dlui procuror înșiși se susține acuză, deși privind faptele, aceea nare nici o basă reală. Să face pentru susținerea acuzei provocare la starea iritată a Blajului, și mai ales a acelora din giurul Blajului, de prin anul 1894. Stările aceste se descriu în colorii exagerate, făcîndu-și năluciri despre periclitare a ordinii publice prin Români.

Eu declar toate acestea de nebasă. Nu e cu cale, să vorbim numai despre stările iritate între Români, ci este un fapt că tot așa de iritați și Ungurii în zilele după procesul Memorandului, și așa și martorii gendarmi, chiar din acest punct de vedere sînt de excepționat și neadmisibili ca martori legali. Căci ce s'a întemplant?

Pe baza legii de instrucțiune în școala din comuna Ciufud se ținea prescisa instruire a adulților, cu cari se încercau clienții mei, pe lângă prealabila încuvișiere a autorității bisericești, a forma un cor bisericesc, în care cor se primiseră pe lângă tineri, și unii bărbați mai în vîrstă, cari avem glas bun. Cei adunați în căntări bisericești nu au vătmăat ordinea publică, nici n'au agitat. Însă doi gendarmi de capul lor, fără nici o

causă, și fără a cere intervenirea autorității locale sau bisericești, ca singura autoritate competentă în această afacere — au navălit în mod brutal asupra celor adunați în școală, vătămând prin aceasta dreptul domiciliului scutit prin lege contra asorțel de călcări. În legea penală este pedepsă dictată contra acelor, care pe nedrept intră în domiciliul cuiva; deci gendarmii au comis un abuz de putere prin care se dovedește totodată și aceea, că ei nu au fost în stare normală, pentru-că au intrat cu baionete în pușcă și puștile lor li-a umplut în interiorul școlii în fața publicului de acolo, și unuia chiar i-a sărit din pușcă o umplătură în grinda școlii. A procedeu în astfel de mod, nu e legal, dar' apoi a reține pe toți cei adunați peste 2 ore acolo ca pe prizonieri, e un scandal, pentru-că între cei opriți în oada școlii erau mulțime de prunci; cari nu au meritat așa o tratare. Gendarmii nici că au amintit, că s'ar fi cântat cântări agitatoare, ci precum spun ei, având a opri ori-și-ce adunare românească, ei numai spre scopul acesta au intrat în școală. Când li-a sosit superiorul lor, locotenentele de gendarmi, ei nu au făcut nici un raport de cuprinsul acuzei de acum, și acolo în fața locului s'a constatat că cei deținuți nu au comis fapte ilegale și gendarmii s'au depărtat de aici la îndrumarea superiorului lor. Ca să-și acopere gendarmii procederea lor ilegală, ei au scormit neadevăruri și s'au făcut acuzatorii clienților mei, — prin urmare e evident, că acești martori sunt în propria persoană interesați și ca martori nu pot fi acceptați.

Clienții mei și ceilalți martori ascultați; de altminteru exchiși dela participare la această petrecere finală, au combătut afirmațiunile gendarmilor, pe cari on tribunal în zelul seu, contra protestului meu, i-a admis la jurământ, cu toate că numai unul dintre ei s'ar pute privi de martore și adică Gustav Ratz care știe românește, ear' ceilalți au fastonat numai după spusele lui Ratz, prin urmare nu pe experința proprie și necunoscând limba română — sunt exchiși prin lege de a pute fi primiți ca martori. Cu un martor nu se poate statori probament.

Dar' nici în acel cas, când ar fi adevărat, că s'a cântat aceste două cântări, nu poate fi vorba de constatarea unui delict, pentru-că acelea nu conțin agitațiune contra națiunii maghiare sau săsești, precum i-a plăcut dlui procuror a afirma.

„Deșteapta-te Române“ s'a cântat de multe sute coriști români la sărbările Asociațiunii transilvane din Lugoj după programul dat publicității și aceasta s'a întâmplat sub ochii autorității publice. Ce este iertat la Lugoj, aceea nu se poate pedepsi în Alba-Iulia și tare greșește on. domn procuror când identică apostrofarea „de tirani“ cu națiunea maghiară, pentru-că aceea se referete la feudali, cari nu sunt una și aceea cu națiunea maghiară sau săsească.

Din parte-mi nu aflu consult ca să se confunde feudali cu nația maghiară și aceasta numai cu scop ca să se poată stoarce un verdict de osândire a clienților mei.

La anul 1894 nici una din aceste două cântări, oprite nu a fost nici prin lege, nici prin ordinanțe ministeriale, deci în cântarea lor nu se poate afla cugetul rău, și nimieri acest cântec nu i-se poate socoti de delict, prin urmare acuzei ti lipsește orice base legale, și aceea este basată pe simple închipuiri.

Clienții mei au dorit a pronova gustul frumos și deci a înainta cultura oamenilor, prin urmare intențiunea sa nici au putut ave și aceea e cu totul exchișă.

După-ce mai arată că nici opuneri nu s'a întâmplat, fiindcă chiar gendarmii i-a oprit în localul școlii, apărătorul combate și propunerea asupra măsurării pedepsei și — cere achitarea clienților de sub acuză.

Volnicii și miserii.

— Dela corespondentul nostru. — Aiton, 20 Septembrie 1896.

Reprezentanța comunală. — Oficial notarial și volnicia pretorelui. — Școală milenară. — Școală românească în pericol. — Jidani. — Miseria poporului.

Multe sunt necazurile, asuprițiile și șicantările ce bieții țărani români dela sate au să le sufere zilnic. Primarii, notareșii și solgăbăraele, își bat joc de ei și-i nedreptățesc la tot pasul.

Comuna noastră Aiton (în comitatul Ciu-jului), e comună aproape curat românească, Ungurii fiind o minoritate disparentă. Neînd Aitonul comună mare pentru a-și pute susține singură notarul, dimpreună cu comuna Redu, care deasemenea e aproape curat românească, au un singur notar.

Și cu toate că după drept, în proporție cu locuitorii, ar trebui ca în reprezentanța comunală majoritatea să fie români; reprezentanța comunală însă e așa compusă, încât

membrii ei sunt în majoritate uguni, și numai vre-o câțiva din ei sunt români.

Așa la toate chestiile Români sunt majorizați, și Ungurii fac tot ce voese, aducend hotărâri apăsătoare și în detrimentul nostru.

Să va întreba cineva, cum de e compusă reprezentanța comunală așa de ilegal? Foarte ușor prin arbitriul pretorelui.

Alegerile pentru reprezentanța comunală se fixează totdeauna așa încât majoritatea Românilor să fie împedecați a lua parte la ele. Ungurii știu înainte când au să fie alegerile, își au candidații lor de mai înainte, țin conveniri și sfătuirii, pe când Românilor abia li-se vestește ziua alegerii cu 24 ore înainte, așa încât totdeauna li surprinde nepregățiți.

Prin atari mișelii apoi ajung ei la putere și conduc comuna după placul lor — neluându-ne pe noi în considerare.

Grație tãmbãlãului millenar, notarului nostru i-s'au succotit 30 de ani de serviciu deși a servit numai 26.

I-s'a comptat 4 ani în onoarea milenului — și dacă nu i-a servit — și acum se poate retrage în pensiu. Cu începutul anului 1897 deci notariatul dela Aiton va deveni vacant.

Logic și drept ar fi ca să se dea în concurs, și noi am face tot posibilul ca se reiese un notar român — pentru comunele noastre românești.

Ce face însă pretorul? În loc să dea în concurs notariatul, a pus ca suplent de notar un Ungur neaoș și șovist care n'are nici praxă notarială, nici examen de notar și nu știu dacă are vre-o clasă ori două gimnasiale?

„Acesta“, — a zis pretorul către oameni, — „va depune acuși examen de notar, și v'ă va fi notar“.

Omul se revoltă de atãta abuz de putere.

Va se zice, în liberala și constituționala noastră patrie, pretorul să aibă drept să calce legile în picioare, și să se impună de notar pe cine voeste el, ca și-când notarul nu l'am susținut noi. Și fiindcă din sudoarea noastră trăește, avem drept și pretindem să ni-se dea dreptul să-l alegem pe acela pe care-l voim noi.

De altcum în contra procedurii volnice a pretorului v'om face arătare la locurile mai multe, numai cât ni-e teamă să nu se adeverească și aici proverbul „Corb la corb nu-și scoate ochii“.

Din acele 400 sute de școli de stat, ce ministrul a hotărît să le ridice în onoarea milenului, una e destinată comunei Aiton Vezi Doamne, zic d-lor, — Ungurii, — Aitonul a fost comună ungurească dar' s'a romanisat, acum trebuie maghiarisat din nou.

Etã dor scopul școlilor de stat: maghiarisarea. Cu toată opoziția bărbătească a membrilor români din reprezentanța comunală, în anul trecut s'a hotărît să se ridice și în comuna noastră o școală de stat, și acum școala s'a și deschis — chiar azi cu mare tãmbãlãu și dinum-danum.

Noi Români avem școală confesională română, am declarat și declarăm, că școală de stat nu ne trebuie. Poate umbra judele, — un Ungur, care stă să-i tughită pe toți Români, — din casă în casă pe la Români, îndemnându-i să-și înscrie copiii la școală de stat, în lațul lui nu va prinde pe nime.

Și cu toate acestea, existența școlii noastre confesionale e amenințată. Etã cum: În comuna noastră Aiton prunci de școală ar fi cam 250. Pentru toți pruncii acestia e numai un singur învățator, așa încât din ei 150 sânt dispensați de a cerea școala și numai 100 o cercetează. Comuna nu poate susține mai mulți decât un învățator. Poporul la noi e sărac, sânt vre-o 10—20 de oameni cari se zic avuți, deși în realitate numai câțun sunt peritori de foame — ceilalți — sânt toți zilieri, câștigându-și pâinea de toate zilele prin lucrul mânilor. Salarul învățătoresc se scoate din repartiție pe popor. Pe lângă multe dări, cari ne apasă, poporul nu poate, fiind foarte miser, se susține 3 învățatori, bună-oară cum pretinde statul.

Așa sântem în pericol de a ni-se închide școala. Ar fi bine ca autoritățiile noastre bisericesti să îngrijiască în oare-care mod și să ne scape școala din ghiarele peririi.

Să ne păzim școalele, căci ele ne sânt tesaurii cei mai scumpi, în ele ni-e depusă existența națională. Și în momentul când ne perdem școalele, aproape de perire sântem și noi.

Pe lângă toate necazurile acestea, — nu-i destul, că purtăm biruri grele, și sântem asupriți și purtați după plac de Unguri, — ne mai vin pe cap și Jidani.

Acestia țin apoi prãvãliile și cărãmele angând sudoarea poporului și înbogățindu-se. Un Jidan — venitură, știe Dumnezeu de unde — a luat în arãdă chiar și unele do-

menii mari din hotarul nostru, cari până acum le țineau Români. Jidanul acum ne poartă cu voce, țeranii neavend pãmânturi sânt siliți a câmpãra dela el, și Jidanul îi tractează apoi pe sãrmanii de-i ustură pielea.

Și aproape toți Jidani din comună sânt membrii și în reprezentanța comunală. Cu ajutorul lor pretorul aduce apoi orice hotărîre voeste. Să nu se mire nime, dacă avend o astfel de reprezentanță comunală, Aitonul deși comună românească, s'a făcut membru a societății de maghiarisare „Kárpát-Egyet“ — pare 'mi-se cu 100 de fl.

Și banii acestia sânt scot tot de pe spinarea bietului țeran Român! Miseria e mare, poporul e sărac, dările și sarcinile sânt grele. Asupriți și nedreptății la tot pasul din partea acelor, cari ne sânt puși din partea statului în frunte, te doare inima v`zându-i pe bieții țeranii români cum se chinuesc.

Zadarnic ne luptăm noi ca să ni-se respecte drepturile noastre și să conducem noi afacerile comunei, fiindcă noi formăm majoritatea, ei cu înșelăciunile lor vecinic ne pun pedeci, și nu putem face nimic fiindcă puterea e în mâna lor.

Și când privesc această situație tristă, mă cuprinde jale, și-mi vin în minte versurile din „Doina“ lui Eminescu:

„Vai de biet Român săracul
Cã-i strãdn în țeara lui“.

Ave.

IRONIE.

„M. Hirlap“ de Mercuri astfel își începe prim-aticolul intitulat „Ironia“:

„Poate se închipui o ironie mai crudelã a Parcelor decât, cã: pe când conferența interparlamentarã contrage în paragraful veridic al Leo Tolstoj și ale soților sei; pe când amicii păcii țin ședința și scriu sentențe frumoase pe eventualurile amicilor păcii; pe când Țarul Rusiei voiazează în interesul păcii și după modestele sale puteri face tot posibilul pentru asigurarea ei — pe atunci în Orient se întâmplã lucruri foarte șoade, ear' în Constantinopol se adunã câțiva ciubucgii și improvisează niște treburi, încât în urma sãngeroselor „apucãturi“, situația într-acolo, înspre Orient devine din ce în ce mai serioasă și mai insuportabilã...“

„Cine e aici diabolus rotæ? — întreabã ziarul maghiar, — pentru-cã lucruri de acestea nu se prea întâmplã fără diabolus“.

Noi ne vom ocupa de această întrebare, dar' comparația, al cărei rezultat e inevitabilã ironie — o primim și noi și o aplicãm ceva mai aproape.

Toemai când aceste șire ale lui „M. H.“ se cetiau pe la noi, în Sibiu, Dr. Rațiu întrã în temniță, ear' în Alba-Iulia tribunalul condamnă 5 Români la 5 ani temniță...“

„Poate se închipui o ironie mai crudelã a sorții decât aceasta, cã pe când conferența interparlamentarã își ține întrunirea în Pesta; pe când congresul păcii își ține ședințele în capitala Ungariei millenare proclamând principii frumoase; pe când guvernul maghiar salută aceste congrese și le patronază; pe când M. Șa Împãratul-Rege se pregãtește a cãlãtrunde o cãlãtorie în România în interesul păcii și întovãrșirii acestor două țeri: — pe atunci același guvern maghiar aruncã în temniță pe cei mai de frunte români și procurorii același guvern „liberal“ trãie înaintea tribunalelor pe Români, pentru-cã și-au exprimat părerea asupra unor legi sau au cântat cãntare românească, — și îi aruncã în temniță pe ani de zile?...“

„Cine e aici diabolus rotæ? — întreabãm noi, — pentru-cã atari lucruri nu se întâmplã fără diabolus“.

Rãspundã „Magyar Hirlap“.

Sibiu, 28 Sept. 1896.

Cât de bine sânt informați! Români, cari se obișnuiesc a ceti și ziare ungurești trebuie să fie une-ori surprinși de unii articoli, în formã de corespondențe, ce publicã unele din aceste ziare, ca-și-când ar fi scrise din Brașov, Sibiu, București etc... În acești articoli se spun mulțime de lucruri senzaționale, la noi necunoscute, lucruri, cari se prezintă ca secrete, de după culisele chestiunii naționale române, sau a politicii române peste tot.

Toți acești articoli se facicã în Budapesta. Sânt oameni (unul sau mai mulți) cari trãiesc din mãstria aceasta, nouã și curioasă, de a fabrica atari articoli senzaționali, pe cari ziarele din Pesta îi plãtesc bine. Așteți indivizi cetesc ziarele românești, mai convin ici-colea cu Români, sau cu oameni infamãti despre mișcarea noastră, și din informațiile ziarelor, și ce mai aud vorbindu-se pe stradã scot, combinează, cu ajutorul fantasei și fãureasc articoli așa de senzaționali și de falși.

Așa a apãrut în numãrul de Mercuri a lui „Egyetértés“ un articol de două coloane mari, datat din Sibiu, și publicat ca „telegramã dela corespondentul seu special“.

Ca cuprins de detaiu totul e fantasie, iscodire și minciună acățată de unele fapte; ea formã (telegramã din Sibiu) e *ficus* cu care sã se fãlesc ziaristi jidani. Cãt de colo se vede, cã fabricatul e din Pesta.

Un asemenea product a apãrut în „B Hirlap“ de Sãmbãtã, despre visita Monarchului la București, ca corespondența originalã din — București!

Aici însă ghiarele mãșii se v`d. Autorul amintește un lucru, pe care Român din București nu-l poate spune.

Anume el remarcã faptul, cã se agitã contra primirii Împãratului în București, și articoli cu atari tendențe se contrabandãzã și în ziarele române dela noi. De pildã aduce Dreptatea, care — zice autorul corespondenței pretinse din București, — publicã niște articoli din Craiova, scriși de *Eduard Dioghende*, un ziarist craiovan cu legãturi la Români din Transilvania!

Sã știe, cã Dreptatea a publicat în fruntea foii broșura dlui Pessiacov, despre care am raportat și noi, — în mai mulți articoli, datați în Craiova.

Despre acestia crede „bine informatul“ corespondent al lui „Bud. Hirl.“ cã i-ar fi scris dl *Dioghende*, care de cel puțun trei luni e în *Bruasella* la studii. Bine informatul corespondent a scris pe timpul, când ultimul articol al Dreptãții nu apãruse încã, pentru-cã atunci putea vedẽ iscalit numele dlui Pessiacov. Astfel însă s'a tradat, cã nu din București, ci din Budapesta scrie, și cã și-a cam perdut firul cu referințele din România.

Atari oameni gheșefteri de penã seduc ziarele ungurești, ear' acestea seduc pe Unguri și pe unii Români creduli.

„Missã maghiarã“ — nu existã! Sub acest titlu tot *D. Volksblatt* publicã urmãtoarea desmințire:

„Precum ni-se comunicã, știrea, reproducã și de cãtrã noi, despre o „nouã missã maghiarã“, se întemeiazã pe o greșalã, care s'o fi nãscut din urmãtoarele stãri factice. Roma a aprobat pentru 7 Octomvrie un nou formular de missã pentru o sãrbãtoare a fecioarei Maria în Ungaris. Acest formular de missã, este conceput, firește, în limba latinã. Asemenea formulare de missã se acordã, din motive speciale, multor diocese și ordurilor cãlogãrești ale bisericilor catolice. Pe urmã mai vine, cã primatele Vaszary s'a adresat, acum cãtãva vreme, la Roma, cu o explicație, cã orațiunea ce se cãntã în Vinerea-mare pentru Domnitor, a sunat pãnã acuma pro Imperatore; situațiunea politicã schimbatã însã recomandã sã fie o orație deosebitã *pro Rege Hungariae*. Așterne deci textul respectiv și se roagã de aprobarea lui. Roma a înțuviințat acum de curẽnd această nouã orațiune“.

Dardanele. Ultimul Pester Lloyd are urmãtoarea telegramã din Viena, publicatã cu litere ca și articolul prim:

„În cercurile bine informate se svonește, cã ambasadorul austro-ungar din Constantinopol, bar. Calice, ar fi trimis guvernului de aici un raport amẽnuințit despre aflarea generalului rusesc Cihacev în Constantinopol; și ambasadorul altor puteri mari au raportat guvernelor lor despre însemnãtatea, ce o are inspectarea strimtorilor dela Dardanele de cãtrã generalul Cihacev“.

Congresul dela Fãlticeni.

— Reflexiunile unui student ardelen. — Turda, 26 Sept. n.

Cei cari s'au interesat de mișcãrile studentimii universitare din România, își vor fi aducend aminte de cele două splendide congrese studentești de acum doi ani (Constanța) și cel cu un an înaintea lui ținut la Buzãu. Și desigur își vor fi aducend aminte și de rolul frumos ce l'am avut, la aceste 2 congrese, noi universitarii români din Austro-Ungaria.

Subscrisul care am avut fericirea de a lua parte la cel din urmã din aceste două memorabile congrese studentești, nu voi uita nici-odãtã în viețã, frumoasele și înãlțãtoarele momente ce le-am trãit cu ocazia congresului din Constanța.

Și azi când cetesc raportul despre cel din anul acesta involuntar mă cuget la onor. public, care cetindu-l va fi dând din cap supãrat și decepționat întocmai cum o fac și eu acum, și desigur se va întreba fiecare de cauza absențãrii tinerimii universitare din Viena, Pesta și Cluj, atãt dela congresul acesta, cãt și dela cel din anul trecut ținut la Cãmpulung.

Ca unul ce fac parte din tinerimea academicã, dator mãi simt sã dau în public cãteva deslușiri în chestia aceasta, pentru-cã nici un mbrã de bãnuealã se nu cadã asupra ti-

nerimii, cã doar' ar putã fi terorisatã sau nu s'ar mai interesa de chestia naționalã, sau cã ar fi cuprinsã și ea de boala „seducãtoare“ a împãcãrii cu ori-ce preț“ cu Maghiarii.

Cu durere trebuie sã constat, cã dacã în anii trecuți nu ne-au putut împedeca de a lua parte la congresele colegilor din România, nici injurãturile și terorisãrile foilor ungurești, nici ochii de Argus ai funcționarilor ungurești dela Predeal, azi ni-s'au închis grãnițele țerii românești de înșiși aceia, cari acum doi ani s'au folosit de noi ca de niște instrumente, pentru-cã sã facã greutateã guvernului conservator atuncila putere.

Cetitorii „Tribunei“ își vor fi aducend bine aminte de bãtaia ce s'a iscat între liberali și poliția guvernului, când cu primirea noastră a studenților Ardeleni în capitala României la întorcerea dela congresul din Constanța.

Necãjiti foc pe guvern și entuziasmați de prețiții nostri protectori din opoziție, ne-am întors acasã cu hotãrirea firmã luatã în conțelegere cu colegii bucureșteni, de a nu mai lua parte la congrese studentești, cãt timp va fi la putere un partid conservator, care ne-a tractat așa de „ungurește“.

Consecuenți acestei hotãriri, nici n'am luat parte la congresul din anul trecut dela Cãmpulung, deși am fost invitatãți din partea studentimii.

Cã bine am fãcut, sau nu, judece fiecare dupã plac. Eu din parte-mi acum când știu ceea-ce nu știam atunci, când contemplez fluendãnd a pagubã „situația schimbatã“, zic cã rãu am fãcut.

O zic aceasta pentru-cã dupã modesta mea părere — abstrãgẽnd dela cele întẽmplate la București, — guvernul conservator n'a fost chiar așa de rãu cã sã nu se poatã face și la Cãmpulung un congres ca cel dela Constanța sau Buzãu: loc de convenire a întregii tinerimi din regat, Ungaria Transilvania, Bucovina, Basarabia și Macedonia.

Dar' se trec la congresul din anul acesta.

Dupã cãt știu eu — deși 'mi-ar plãcã sã m'înșel, — în anul acesta nici n'am fost barem invitatãți la congres, nici nu mai amintim posibilitatea, cã guvernul național-liberal sã ne pue trenuri gratuite la dispoziție cum a fãcut-o aceasta oare-când guvernul numit nepatriotic al conservatorilor.

Nu m'ã mestec bucuros în afacerile partidelor de dincolo, dar' în interesul eternului adevãr trebuie sã constat fapte și n'am ce face dacã ele sânt așa zdrobitor de triste, și m'ã fac sã tremur de mãnie, când scriu aceste șire.

Este și rãmãne un trist adevãr, în ciuda tuturor svircolorilor „diplomaților“, cari au înãlțat cauza noastră la glorie ne mai pomenitã“, — cã:

Actualul guvern, când era în opoziție se așteptã sã se ajungã în fotoliu, ear' acum „interese mari diplomatice“ cer, ca Liga sã fie paralizată, comitetul național desbinat prin unelte vile, ear' nouã tinerimii din Austro-Ungaria sã ni-se închidã grãnițele țerii românești pentru-cã sã nu putem stringe o mãnã frãtească cu colegii din Româniã liberã.

Cine nu crede cetescã cu atențiune raportul despre decursul congresului din anul acesta, scruteze dupã mãna aceea ascunsã, care a zãdãrnicit prin instrumentele ei servile roadele congresului, încãt corespondentul „Tribunei“ e silit sã exclame dureros, cã la Fãlticeni au fost: „Vorbe multe și ispravã puținã“.

Cã ce ne-ar fi așteptat pe noi Ardeleni dacã totuși cutezãm sã mergem și noi la congres, și-o poate închipui fiecare, care are ochi de vãzut, — și n'a jurat încã pe „ochii cei pãnãtrabili“.

Am zis. V. Mol.

Primiri în Orșova.

Din privilegiul petrecerii sale în Orșova, unde a sosit pentru inaugurarea canalului la Porțile-de-Fer, Maiestatea Sa a primit între alte deputațiuni și deputațiunile clerului român din Bãnat.

Clerul greco-oriental a fost reprezentat prin o deputațiune condusã de P. S. Nicolae Popoa, episcopul Caransebeșului, care a rostit cãtrã M. Sa urmãtoarea vorbire:

Maiestatea Ta cesarã și apostolicã regească!
Prea îndurãtul nostru Rege și Domn!

Cu mare bucurie a inimilor am primit știrea despre veuirea Maiestãții Tale în aceste ținuturi extreme ale monarchiei, locuile de un popor, care totdeauna, în zilele grele ca și în cele ușoare, în timpuri furtunoase ca și în cele senine, cu mãndrie s'a numãrat și se numãrã între cele mai credincioase și în adevãrat înțeles

patriotice popoare ale Maiestății Tale, și ai căruți...

Părușii de aceeași credință și însușitorii a înaintașilor...

Devotați acestor sentimente de iubire și de patriotism...

Să trăiască Maiestatea Sa! (românește!)

La aceste Maiestatea Sa a răspuns următoarele:

Căruțul greco-catolic din dieceza Lugojului a fost reprezentat...

Maiestatea Ta Cesară și Apostolică Regală! Preaferitoare Doamnă!

Preoțimea bisericii gr.-cat. din Lugoj, cu cea mai profundă venerație...

Deși episcopia noastră, din cauza modestelor sale venituri...

Credința sa neclintită față de înaltul tron; sincerul respect față de legi...

La aceste Maiestatea Sa a răspuns următoarele:

Îmi servește spre bucurie, că convenind la acest loc...

Sfântirea bisericii din Cebea.

Brad, 24 Septembrie n.

La 8/20 Septembrie a. c. s'a săvârșit sfântirea bisericii din Cebea...

Invitat (prin doi parohieni, cari au fost anume la Sibiu) Exc. Sa dl. arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul...

Pe ziua sfântirii întreg ținutul Zarandului și giurul s'a pregătit de sărbătoare.

La orele 7, Sâmbătă, (7 l. c. v.) protopresbiteratul tractual și fisolgăbirul Bradului...

În Băița li-s'a făcut o primire foarte frumoasă. La arcul de triumf construit anume...

Pe toată calea la Brad s'a făcut o primire frumoasă. Mai în fiecare comună...

La intrarea în fiecare comună se trăgeau clopotele și se slobozeau trecurile...

La poarta de primire, improvisată în fața gimnasiunului, au fost postați în lungi șiruri...

De notat e, că străinii și la Băița și la Brad s'au îndesat în planul prim...

Excelența Sa dl. arhiepiscop și ceilalți au fost peste noapte încușurați în Baia-de-Criș.

Actual sfințirii s'a început pe la orele 9 (Duminecă 8 Septembrie) și a durat până la 1 oră d. m.

La banchetul ținut în pavilionul improvizat sub „Goronul lui Horia”...

Nimenea n'a accentuat pe față, cu entuziasmul cuvenit importanța acestei biserici...

Credința sa neclintită față de înaltul tron; sincerul respect față de legi și față de guvernul statului...

La aceste Maiestatea Sa a răspuns următoarele:

Îmi servește spre bucurie, că convenind la acest loc cu clerul bisericii gr.-cat. din Lugoj...

Deși episcopia noastră, din cauza modestelor sale venituri, nu poate străluci cu splendoare externă...

Sfântirea bisericii din Cebea.

Brad, 24 Septembrie n.

La 8/20 Septembrie a. c. s'a săvârșit sfântirea bisericii din Cebea...

Invitat (prin doi parohieni, cari au fost anume la Sibiu) Exc. Sa dl. arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul...

Pe ziua sfântirii întreg ținutul Zarandului și giurul s'a pregătit de sărbătoare.

CRONICĂ Sibiu, 28 Sept. n. 1896.

Deschiderea Porților-de-fer. În 26 Sept. n., Orșova, în haine de sărbătoare și împodobită pompoasă...

română de Caransebeș prin episcopul Nicolae Popa, episcopia gr.-or. sârbească prin episcopul Gavril Zmejanovic de Verșet...

Desminte. Unele ziare de peste munți pretind a ști, că comitetul național ar fi trimis la București un reprezentant...

Societatea pentru fond de teatru român și-a ținut ieri prima ședință la Făgăraș; azi s'a ținut a doua și ultima ședință.

Nouă societate de lectură. În 26 Sept. n. s'a deschis în Bucovina o nouă societate română de lectură cu numele „Progresul”...

Poesii arumânești, de Costa al Nachi al Ghianci Cosmu, este primul op de această natură în literatura dialectului macedon-român.

Împăratul Wilhelm II. în România. „Timpul” scrie: „Aflăm, din sorginte demnă de a fi crezută, că M. Sa împărat Germaniei și-a propus să viziteze anul viitor Curtea noastră regală.”

Posta redacțiunii. Corespondenților în Beiuș. Precum vedeți v'a prevenit un alt domn.

V. Mol. Primit ambele. Se vor publica. Dr. Weigand. Aveți o scrisoare la noi; unde se vi-o trimitem? Dni Ioan Eucătanu în Peșca-rom. Nu putem servi cu informația cerută.

Dni B-ciu. Anunțul de căsătorie a sosit în ziua căsătoriei, deci e prea târziu.

VIEAȚA SOCIALĂ. Petrecere în Blaj.

Comitetul „Reuniunii femeilor române gr.-cat. din Blaj” invită cu toată onoarea la petrecerea ce se va ține Joi în 1 Octombrie n. a. c. în sala hotelului „Univer” din Blaj.

Din public.*) MULȚUMITĂ. Făgăraș, 24 Sept. 1896.

Toți acei stimați domni și doamne, cari au luat parte la înmormântarea neuitatului meu soț

Dr. med. Stefan P. Popp,

precum și aceia, cari au binevoit a-mi trimite condolețe, primesc pe această cale mulțumitele mele.

Ved. Elisaveta P. Popp.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunsul.

Mai nou. Înalta vizită.

Astăzi la orele 3 1/2 d. a. a sosit Maiestatea Sa Monarhul nostru în București. Despre sosire n'am primit până la încheierea ziarului nici o telegramă.

Publicul nostru însă și are privilegiu de a citi un raport detaliat despre această mare vizită, dela corespondentul nostru special.

Mâne vom publica raport despre pregătirile din capitala română.

Membrii conferenței interparlamentare în București.

Mai mulți membri ai conferenței interparlamentare italieni și francezi, au plecat din Budapesta la București.

Noi, cunoscând acest defect al organizației noastre sociale economice, am cerzut de-a noastră datorie, să încercăm cupunerea unui „Manual complet de agricultură rațională”...

Noi, cunoscând acest defect al organizației noastre sociale economice, am cerzut de-a noastră datorie, să încercăm cupunerea unui „Manual complet de agricultură rațională”...

Spionul Pázmándy, s'a acățat și acum ca scaul de grupa străinilor, cari au plecat în România, însoțindu-i desigur fără să fie poftit.

Invitare de abonament la „TRIBUNA”. Cu 1 Octombrie 1896 încep nouă abonamente lunare, cuatele, semestrale și anuale.

Domnii abonații sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentu anual costă 14 fl. — cr. Abonamentul semestral 7 fl. — cr. Abonamentul tri lunar 3 fl. 50 cr. Abonamentul lunar costă 1 fl. 20 cr.

Este în interesul dlor abonații, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil.

Domnii abonații vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fașile, în care li-s'a trimis „Tribuna” până acum.

Administrațiunea.

Bibliografie. O carte economică.

(Urmare).

Pentru desfacerea produselor solului, nu lipsește deabușul, nici în interior și nici în afară; de oare-ce orașele industriale sunt în interior, fabrici mari moderne se ridică una după alta...

Ceea-ce ne lipsește până acum este numai dezvoltarea spiritului de întreprindere și asociațiune în poporul nostru...

La un popor de 10 milioane de suflete, care trăește aproape exclusiv din agricultură, să ne întrebăm, cari sunt lucrările speciale și cercetările de conținut economic...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Da-ă poporul nostru de rând nu citește scrieri economice, cauza nu este și nu poate fi alta, decât că el nu are ce citi...

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Sept. n. 1896.

Table with columns: Săptămâna, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr., etc.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with columns: Săptămâna, Săptămâna veche ori nouă, Solul, Calitatea per hect., Prețul per 100 chilogr.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Concurs.

Devenind vacant postul de prim-comptabil la casa de economii „Iulia“, societate pe acțiuni în Alba-Iulia, pentru întregire se scrie concurs, cu termen până în 15 Octombrie st. n. a. e.

Dela concurenți se recere calificățiune de comptabilitate și praxă, ceea-ce au se le documenteze cu atestate.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Salar anual de 800 fl. plătit în rate lunare anticipative.

Tantiema statutară.

Comptabilul va fi denumit provisor pe un an, ear' la anul, corespunzând re-cerintelor postului, va fi denumit definitiv.*)

Alba-Iulia, 25 Septembrie 1896.

[2134] 1—3

Direcțiunea.

*) Petițiunile au să se trimită la adresa direcțiunii.

Un acuisitor

pentru acuirarea de asigurări pe viață se caută din partea băncii de asigurare m. „Transilvania“ în Sibiu pe lângă condițiuni favorabile.

Cereri de competență sânt a se înainta până în 8 Octombrie a. e. n. la direcțiunea numitului institut.

Presentarea competențelor în persoană e dorită. [2123] 2—3

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

ȘI

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

ÎN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI

Prețul 50 cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[808] 60—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.

b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslșiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturiile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturiile speciale în locurile mai însemnate.

Pianuri durabile și de un sunet nobil cu mecanism de prima calitate, precum o pretinde gustul bun al inteligenței, se află după cele mai plăcute modeluri în [2151] 23—80

I-a prăvălie transilvană de pianuri și harmonii

a lui

Victor v. Heldenberg,

Sibiu, Strada Morii numărul 12.

sânt reprezentate exclusiv firmele cele mai renumite și mai probate:

Ludwig Bösendorfer, } constructori ces. reg. de pianuri.
J. M. Schweighofer fil, }

Fritz und Sohn, Hoffmann, liferantul camier al Alteței-Sale Arhiducelui Carol Ludowic, Proksch, Rösler (Dresda), Blüthner (Lipsca).

Garanție perpetuă pentru construcțiuni bune.

Prețuri modeste.

Diplomă de onoare.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

Comande din afară
se efectuesc repede.

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Dicționar
român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.